

Departementspromemorian Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram

Dnr/U2008/7831/G

Skolinspektionen har inget att erinra mot att behörighetskraven till gymnasieskolans yrkesprogram görs mer flexibla - i förhållande till Gymnasieutredningens förslag (SOU 2008:27) - i syfte att erbjuda ytterligare ett antal elever som bedöms studiemotiverade möjligheter att genomgå och avsluta en gymnasieutbildning med slutbetyg. Det handlar om ca 4 000 elever som annars skulle ha utestängts från gymnasieskolan. Skolinspektionen har ingen erinran mot den föreslagna meritvärdenivån. Skolinspektionen tillstyrker att det införs en reglering som innebär att huvudmannen blir skyldig att ge särskilt stöd när eleven saknar betyg i engelska eller matematik.

Skolinspektionen anser dock att den lagtekniska utformningen måste bearbetas ytterligare innan förslaget läggs till grund för lagstiftning.

Det går inte att se helheten i författningsförslaget, eftersom bestämmelserna om de högskoleförberedande programmen och reglerna i 5 kap. 16 § tredje stycket, som stadgar att med godkända betyg i ett visst ämne ska jämföras på annat sätt har förvärvat likvärdiga kunskaper inte berörs i förslaget. Vidare innebär förändringen av 5 kap. 16 § första stycket första meningen att den tidigare betoningen av hemkommunens ansvar för de nationella programmen inte alls omnämns i förslaget. Detsamma gäller förtydligandet att ungdomar ska ha slutfört sista årskursen i grundskolan eller motsvarande. Skolinspektionen förutsätter att dessa viktiga principer kommer att behandlas i det slutliga förslaget till regleringen av gymnasieskolan.

Promemorians 5 kap. X § har följande föreslagna lydelse:

För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska och:

1. godkända betyg i engelska, matematik och minst fem andra ämnen, eller
2. godkänt betyg i engelska eller matematik och godkända betyg i minst sex andra ämnen samt ett lägsta meritvärde.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilket meritvärde som ska krävas enligt första stycket 2.

Skolinspektionen uppmärksammar att ämnet *svenska som andraspråk* som alternativ behörighet saknas i förslaget.

Skolinspektionen noterar också att förslaget innebär att meritvärdet inte anges direkt i lagtexten, utan kommer att regleras i förordning. På skolans område finns av tradition bestämmelser om meritvärden i förordning. Det ger möjligheter att anpassa bestämmelserna till förändringar i utbildningssystemet. Bestämmelser om meritvärden är emellertid av stor betydelse för eleverna och en viktig rättssäkerhetsfråga. Det bör enligt Skolinspektionens mening därför övervägas om inte nivån på det lägsta meritvärdet bör regleras i lag.

Skolinspektionen anser slutligen att ett klagörande bör ske av hur promemorians förslag förhåller sig till gymnasieutredningens förslag avseende 5 kap. 17 §. I bestämmelsen föreslås att kravet på godkänt betyg i engelska inte gäller om den sökande av särskilda skäl saknar ett sådant betyg och denne ändå bedöms ha förutsättningar att tillgodogöra sig den sökta utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Ingegärd Hilborn
Chefsjurist

Malin Rothlin
Avdelningsjurist

I den slutliga handläggningen har biträdande chefsjuristen Lena Schelin deltagit.